Çocuklar için Yale-Brown Obsesif-Kompülsif Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar için Yale-Brown Obsesif-Kompülsif Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18954

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar için Yale-Brown Obsesif-Kompülsif Ölçe?i (CY-BOCS), obsesif-kompülsif bozukluk (OKB) semptomlar?n?n ?iddetini çocuk ve ergen popülasyonunda de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi?, yar? yap?land?r?lm?? bir klinik görü?me arac?d?r. Bu ölçek, Yale-Brown Obsesif-Kompülsif Ölçe?i'nin (Y-BOCS) pediatrik versiyonu olup, belirtilerin s?kl???, yaratt??? s?k?nt?, müdahale derecesi, direnç ve kontrol düzeyi gibi boyutlar? üzerinden hem obsesyonlar? hem de kompülsiyonlar? ayr? ayr? ölçer. Türkiye'de yap?lan uyarlama çal??mas? (Yucelen ve ark., 2006), ölçe?in ayaktan tedavi gören hastalarda klinik etkinli?ini ve yüksek düzeyde gözlemciler aras? güvenilirli?ini do?rulam??t?r.

Ölçek, klinisyenlere tedaviye yan?t? izleme ve OKB ?iddetindeki de?i?iklikleri nesnel olarak kaydetme konusunda önemli bir araç sunmaktad?r. Ölçe?in Türkçe adaptasyonuna ait referans makaleye ait ba?lant? a?a??da belirtilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Psikiyatrisi, Obsesif-Kompülsif Bozukluk, OKB ?iddeti, CY-BOCS, Obsesyon, Kompülsiyon, Klinik De?erlendirme.

Yazarlar

A. Guldeniz Yucelen, A. Rodopman-Arman, V. Topcuoglu, M. Y. Yazgan, G. Fisek

Amaç

Çocuklar için Yale-Brown Obsesif-Kompülsif Ölçe?i'nin temel amac?, çocuk ve ergenlerdeki obsesif-kompülsif semptomlar?n ?iddetini ve klinik ciddiyetini standardize edilmi? bir yöntemle ölçmektir. Bu standart ölçüm, özellikle psikofarmakolojik ve davran??sal tedavilerin etkinli?ini de?erlendirmede, tedavi öncesi ve sonras? de?i?iklikleri kantitatif olarak belirlemede hayati öneme sahiptir.

Ölçek, OKB tan?s? konmu? bireylerde semptomlar?n ya?am kalitesi üzerindeki etkilerini ve bireyin bu semptomlara kar?? gösterdi?i direnç düzeyini de de?erlendirerek, hastal???n fonksiyonel bozulma derecesini kapsaml? bir ?ekilde ortaya koymay? hedefler.

Yap? (Ölçülen Yap?)

CY-BOCS, OKB'nin temelini olu?turan iki ana psikolojik yap?y? ölçer: Obsesyonlar ve Kompülsiyonlar. Ölçek, bu iki yap?y? ayr? ayr? de?erlendiren toplam 10 maddeden olu?ur. ?lk be? madde obsesyonlar?n ?iddetini, di?er be? madde ise kompülsiyonlar?n ?iddetini ölçer.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçülen boyutlar, semptomlar?n süresi ve s?kl???, neden oldu?u duygusal s?k?nt?, günlük ya?am aktivitelerine müdahale düzeyi, semptomlara kar?? koyma çabas? (direnç) ve semptomlar?n kontrol edilebilirli?i gibi klinik olarak kritik parametreleri içerir. Bu psikometrik ayr?m, klinisyenlerin hastan?n klinik tablosunu daha detayl? anlamas?na olanak tan?r.

Geçerlik

CY-BOCS, orijinal ?ngilizce formunda ve birçok uluslararas? adaptasyonunda yüksek düzeyde yap? geçerlili?i göstermektedir. Ölçek, özellikle di?er anksiyete ve ili?kili bozukluklardan OKB ?iddetini ay?rt etme konusunda güçlü bir diskriminant geçerlili?e sahiptir.

Yucelen ve arkada?lar?n?n (2006) yürüttü?ü Türk popülasyonu çal??mas?, ölçe?in klinik etkinli?ini vurgulam??t?r. Ölçe?in, OKB semptomlar?n?n ?iddetini do?ru bir ?ekilde yans?tt??? ve klinik iyile?me ile korelasyon gösterdi?i bulunmu?tur, bu da onun e? zamanl? ve yorday?c? geçerli?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

CY-BOCS, tutarl?l?k aç?s?ndan güçlü güvenirlik özelliklerine sahiptir. Ölçe?in Türkçe adaptasyonunu inceleyen Yucelen ve ark. (2006) çal??mas?, ölçe?in yüksek gözlemciler aras? güvenilirli?e sahip oldu?unu aç?kça göstermi?tir. Bu bulgu, farkl? klinisyenlerin ayn? hastay? de?erlendirdi?inde benzer sonuçlara ula?abilece?i anlam?na gelir.

Orijinal ölçek genellikle yüksek düzeyde iç tutarl?l?k (Cronbach alfa de?erleri 0.80'in üzerinde) sergiler. Bu yüksek güvenirlik de?erleri, ölçe?in hem obsesyon hem de kompülsiyon alt ölçeklerinde semptom ?iddetini istikrarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlar.

Faktör Analizi

CY-BOCS'nin faktör yap?s?, genellikle OKB'nin teorik yap?s?yla uyumlu olarak iki ana faktörlü bir çözüm sunar: Obsesyon ?iddeti ve Kompülsiyon ?iddeti. Bu iki faktör, ölçe?in toplam varyans?n?n büyük bir k?sm?n? aç?klar.

Bununla birlikte, baz? faktör analizleri, semptom içeri?ine dayal? olarak (örne?in, kirlilik/temizlik, simetri/düzen) daha spesifik alt faktörlerin varl???n? da önermi?tir. Ancak klinik uygulamada ve genel ?iddet ölçümünde iki faktörlü yap? (Obsesyonlar ve Kompülsiyonlar) en yayg?n kullan?lan ve kabul gören modeldir.

Enstrüman (Ölçek Bilgileri)

Test Type: Geli?tirme (Orijinal Y-BOCS'nin çocuk ve ergen popülasyonuna adaptasyonu ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

Türkçe geçerlik/güvenirlik çal??mas?).

Format: Yar? Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me Ölçe?i. Her madde 0 (semptom yok) ile 4 (a??r? ?iddetli semptom) aras?nda derecelendirilir.

Language Available: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal), ve di?er pek çok dil.

Population Group: Çocuk Psikiyatrisi hastalar?.

Age Group: Çocuklar ve Ergenler (Genellikle 6-18 ya? aral???).

Population Details: OKB tan?s? alm?? veya OKB semptomlar? gösteren ayaktan ve yatan hastalar.

Test Methodology: Ölçek, klinisyen taraf?ndan uygulan?r. Görü?me s?ras?nda hastan?n son yedi gündeki semptomlar?n?n ?iddeti ve etkileri de?erlendirilir. Toplam puan 0 ile 40 aras?nda de?i?ir; daha yüksek puanlar daha ?iddetli OKB belirtilerini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Çocuklar için Yale-Brown Ölçe?i, Psikometrik Özellikler, Tedavi ?zlemi, Semptom ?iddeti, Klinik Görü?me, Türkiye Uyarlamas?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: gerkal@ihhcpar.rutgers.edu (Sorumlu yazar ile ilgili bir ileti?im adresi, güncel olmayabilir.)

Correspondence Address: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Çocuklar için Yale-Brown Obsesif-Kompülsif Ölçe?i (CY-BOCS), klinik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m için yayg?n olarak kabul görmü? bir araçt?r. Ölçe?in Türkçe adaptasyonunun yay?mland??? y?l **2006**'d?r (Yucelen ve ark. çal??mas?). Ölçe?in kullan?m? için orijinal geli?tiricilerden (Yale Üniversitesi) izin gerekebilir. Akademik ara?t?rmalarda genellikle ücretsiz olsa da, ticari veya lisansl? kullan?mlar için ücret talep edilebilir.

Kaynaklar

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yucelen, A. G., Rodopman-Arman, A., Topcuoglu, V., Yazgan, M. Y., & Fisek, G. (2006). Interrater reliability and clinical efficacy of Children's Yale-Brown Obsessive-Compulsive Scale in an outpatient setting. *Comprehensive Psychiatry, 47*(1), 48-53.

Makalenin tam metnine ait ba?lant?: 02107dzhg-y-https-ac-els--cdn-com.proxy2.marmara-elibrary.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: childrens-yale-brown-obsessive-compulsive-scale-toad.pdf

Çocuklar için Yale-Brown Obsesif-Kompülsif Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ancak CY-BOCS, obsesyon ve kompülsiyon ?iddetini ölçen 5'er maddeden olu?an toplam 10 ana madde içerir.

Obsesyonlara ?li?kin Maddeler (Süre, Müdahale, S?k?nt?, Direnç, Kontrol)
Kompülsiyonlara ?li?kin Maddeler (Süre, Müdahale, S?k?nt?, Direnç, Kontrol)

ARABPSYCHOLOGY.COM